HÖGSKOLAN I BORÅS

Utbildningsvetenskaplig kärna 1.1 för förskollärare
Core of Educational Science 1.1 for Pre-school teachers

15 högskolepoäng
15 credits

Ladokkod: CFÖU10
Revision: 4.0
Fastställd av: Utskottet för utbildningar inom pedagogiskt arbete 2023-03-07
Gäller från: HT 2023

Nivå: Grundnivå
Huvudområde (successiv fördjupning): Pedagogiskt arbete (G1N)
Utbildningsområde: Undervisning
Ämnesgrupp: Pedagogik
Förkunskapskrav: Studenten ska vara antagen till följande utbildningsprogram vid Högskolan i Borås:

- Förskollärarutbildning, 210 högskolepoäng

Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

Innehåll

Kursen är det första steget på väg mot en professionell yrkesroll och introducerar förskolläraryrket ur ett historiskt såväl som nutida perspektiv. Vidare innefattar kursen grundläggande kunskaper om skolväsendets historik och position i samhället samt nutida villkor och organisation där även frågor om digitalisering lyfts. I denna kurs tydliggörs också vad högskolestudier innebär. I kursen ges även en inblick i och möjlighet att reflektera kring förskollärares yrkesetik och förskolans demokratiska uppdrag i relation till värdegrund, mänskliga rättigheter, Barnkonventionen och inkluderande perspektiv. Vidare behandlas aktuella styrdokument och dessas framväxt samt utbildningsjuridiska frågor. Inom ramen för kursen ges moment i retorik, ledarskap och kollegialt lärande. Utifrån ett didaktiskt och pedagogiskt perspektiv tas interkulturellt lärande och undervisning, identitet och flerspråkighet i heterogena lärmiljöer upp. Kursen ger även en introduktion till förskolans didaktik. Utifrån ett helhetsperspektiv behandlas begrepp som omsorg, lärande och utveckling. Studenten ges möjlighet att lära om och utforska förskolans didaktik i relation till lek och estetiska lärprocesser.

Mål

Efter avklarad kurs ska studenten kunna, med avseende på

1. Kunskap och förståelse
1.1 Redogöra för det professionella förskolläraruppdraget i relation till läroplansteori och aktuella styrdokument
1.2 Redogöra för regler om upphovsrätt och sekretess
1.3 Redogöra för och diskutera skolväsendets historiska utveckling, aktuella villkor, organisation och yrkesprofessionens framväxt i relation till samhällets utveckling
1.4 Förklara hur verksamheten i förskolan kan vara inkluderande respektive exkluderande
1.5 Beskriva förskolans demokratiska uppdrag i relation till yrkesrollen
1.6 Redogöra för och diskutera grundläggande begrepp avseende interkulturalitet och flerspråkighet
1.7 Visa grundläggande kunskaper om förskolans didaktik i relation till omsorg, lärande och utveckling

2. Färdighet och förmåga
2.1 Muntligt presentera ett förberett innehåll med anpassning till genre och mottagare
2.2 Planera, redovisa och värdera en lärprocess med ett estetiskt innehåll
2.3 Skriva och bearbeta texter enligt vedertagen svensk skriftspråksnorm och med användande av källhänvisningsteknik enligt Harvardsystemet
2.4 Tillämpa olika estetiska uttrycksformer och metoder för att skapa undersökande, kreativa lärmiljöer

3. Värderingsförmåga och förhållningssätt
3.1 Reflektera över och diskutera förskollärares etiska ansvar i det pedagogiska arbetet och förskolans värdegrund inbegripet grundläggande demokratiska värderingar, mänskliga rättigheter och barns rättigheter enligt Barnkonventionen
3.2 Värdera och diskutera didaktiska val i undervisning på förskola
3.3 Reflektera över estetikens olika värden och funktioner ur ett förskoledidaktiskt perspektiv

Undervisningsformer

Undervisningen i kursen består av

- föreläsningar
- workshops
- seminarier
- studiegruppsarbete

Undervisningen bedrivs på svenska, men undervisning på engelska kan förekomma.

Examinationsformer

Kursen examineras genom följande examinationsmoment:

Språket som pedagogiskt verktyg
Lärandemål: 2.1
Högskolepoäng: 2
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd
Övrigt: Muntlig redovisning enskilt och i grupp

Förskolan i ett utbildningshistoriskt perspektiv
Lärandemål: 1.1, 1.3, 2.3
Högskolepoäng: 4
Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd
Övrigt: Skriftlig inlämning individuellt och i grupp

Juridik, sekretess och upphovsrätt
Lärandemål: 1.2
Högskolepoäng: 1
Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd
Övrigt: Individuell skriftlig tentamen

Demokrati, etik och inkludering
Lärandemål: 1,4, 1.5, 2.1, 3.1
Högskolepoäng: 2
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd
Övrigt: Muntligt seminarium med skriftligt förarbete

Interkulturalitet och flerspråkighet
Lärandemål: 1.6, 2.1
Högskolepoäng: 2
Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd
Övrigt: Muntligt seminarium med skriftligt förarbete

Förskolans didaktik och estetik
Lärandemål: 1.7, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 3.2, 3.3
Högskolepoäng: 4
Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd
Övrigt: Individuell skriftlig- och muntlig redovisning

Det maximala antalet examinationstillfället för varje examination i kursen är 5. Ett förbrukat examinationstillfälle är en examination där studenten har fått betyg (U/G/VG). Väl godkänd, VG, på hel kurs kan student erhålla när student har VG på mer än 50% av de poäng som är VG- grundande.

Om studenten har ett beslut/rekommendation om särskilt pedagogiskt stöd från Högskolan i Borås på grund av funktionsnedsättning, har examinator rätt att anpassa examinationen. Examinator har att utifrån kursplanens mål avgöra om examinationen kan anpassas i enlighet med beslutet/rekommendationen.

Studentens rättigheter och skyldigheter vid examination är enligt riktlinjer och regelverk vid Högskolan i Borås.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Kurslitteraturen är i huvudsak på svenska men kurslitteratur på engelska, norska och/eller danska kan förekomma.

Almström Persson, Gunilla, Blomström, Vendela, Vogel, Anna & Wirdenäs, Karolina (2016). *Språk i samspel: retorik för pedagoger*. Stockholm: Aglaktuq (130 s)

Blomström, Vendela & Wennerberg, Jeanna (2021). *Akademiskt läsande och skrivande*. 2. uppl Lund: Studentlitteratur (utdrag ca 100 s)

Barnkonventionen: FN:s konvention om barnets rättigheter. (2019). Stockholm: UNICEF Sverige (64 s)

Bie, Kristin (2014). *Reflektionshandboken för pedagoger*. 1. uppl. Malmö: Gleerups (122 s)

Edling, Silvia (2021). *Läroplansteori för lärare. En introduktion*. Lund: Studentlitteratur, ss. 13-110 (98 s)

Ehrlin, Anna (red.) (2020). *Estetiska uttrycksformer i teori och praktik: bild-, drama- och musikdidaktik*. 1. uppl Stockholm: Liber (158 s)

Engdahl, Ingrid & Ärlemalm-Hagsér, Eva (2020). *Att bli förskollärare: mångfacetterad komplexitet*. 2. uppl. Stockholm: Liber. Kap 1-5, 7-8, 11 (149 s)

Erdis, Mare (2011). *Juridik för pedagoger*. 5. uppl. Lund: Studentlitteratur, ss. 161-167 (7 s)

Hjälmeskog, Karin, Andersson, Kristina, Gullberg, Annica & Lagrell, Kerstin (2020). *Didaktik i förskolan*. 1. Uppl. Malmö: Gleerups (208 s)

Orlenius, Kennert & Bigsten, Airi (2006). *Den värdefulla praktiken: yrkesetik i pedagogers vardag*. 1. uppl. Hässelby: Runa (utdrag enligt lärares anvisning)

Riddersporre, Bim & Persson, Sven (red.) (2017). *Utbildningsvetenskap för förskolan*. 2. Uppl. Stockholm: Natur & kultur, kap 1-4, 6, 14 (133 s)

Salamancadeklarationen och Salamanca +10. (2006). [Stockholm]: Svenska Unescorådet (62 s)

Sandell Ring, Anniqa (2021). *Mångfaldens förskola: flerspråkighet, omsorg och undervisning*. 1. Uppl. Lund: Studentlitteratur, kap 1-3, 5, 6, 9 och 10 (135 s)

SFS 2009:400. *Offentlighets- och sekretesslag*. Stockholm: Justitiedepartementet (utdrag enligt lärares anvisningar)

SFS 2010:800. *Skollag*. Stockholm: Utbildningsdepartementet (utdrag enligt lärares anvisningar)

SFS 2008:567. *Diskrimineringslag*. Stockholm: Kulturdepartementet (utdrag enligt lärares anvisningar)

SFS 2001:453. *Socialtjänstlag*. Stockholm: Socialdepartementet (utdrag enligt lärares anvisningar)

Svenska skrivregler. 4., Språkrådet [utök.] utg. (2017). Stockholm: Liber (utdrag cirka 100 s)

Skolverket (2021). *Digitaliseringen i skolan - möjligheter och utmaningar* [Elektronisk resurs]. (2021). Skolverket. (55 s)

Skolverket (2018). *Läroplan för förskolan: Lpfö 18* (2018). Stockholm: Skolverket (utdrag enligt lärares anvisningar)

Säljö, Roger (2019). Medier i skola och undervisning – om våra kunskapers medieberoende. I Godhe, Anna-Lena & Sofkova Hashemi, Sylvana (red.) (2019). *Digital kompetens för lärare*. Första upplagan Malmö: Gleerups, ss. 17-37 (21 s)

Ytterligare litteratur kan tillkomma enligt lärares anvisningar (300 s)

Studentinflytande och utvärdering

Kursen utvärderas i enlighet med gällande riktlinjer för kursvärderingar vid Högskolan i Borås, där studenternas synpunkter ska inhämtas. Kursutvärderingsrapporten publiceras och återkopplas till deltagande och blivande studenter i enlighet med ovan nämnda riktlinjer, och ligger till grund för framtida utveckling av kurser och utbildningsprogram. Kursansvarig lärare ansvarar för att utvärdering enligt ovan genomförs.

Övrigt

Viss undervisning kan komma att ske på distans. Kursen ingår i följande utbildningsprogram:

- Förskollärarutbildning, 210 högskolepoäng